

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 29/2001 vp

Hallituksen esitys laeiksi tuloverolain 105 a ja 143 §:n muuttamisesta sekä tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 12 päivänä syyskuuta 2001 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi tuloverolain 105 a ja 143 §:n muuttamisesta sekä tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE 117/2001 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat eduskunta-aloitteet:

- LA 85/2001 vp — Leena Rauhala /kd: Laki tuloverolain 105 a §:n muuttamisesta (läh. 8.11.2001)
- TPA 10/2001 vp — Esa Lahtela /sd: Kotitalouksien työllistämistuen verokohtelu (läh. 3.4.2001)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- finanssineuvos Reino Niinivaara ja lainsäädäntöneuvos Tommi Parkkola, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Anneli Nuoritalo, Verohallitus
- varatoimitusjohtaja Pauli K Mattila, Keskuskauppakamari
- varatuomari Ilkka Ojala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö ry
- erityisasiantuntija Tarja Tarkiainen, Suomen Kuntaliitto
- ekonomisti Jaana Kurjenoja, Veronmaksajain Keskusliitto
- toiminnanjohtaja Pentti Laakkonen, Eläkeläiset ry
- professori Markus Jäntti, Tampereen yliopisto.

Valtiovarainministeriö on antanut lisäksi asiassa kirjallisen lausuntonsa.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia ja tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä.

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 9 800 markasta eli noin 1 650 eurosta 2 140 euroksi.

Kotitaloudelle maksettavan työllistämistuen määräraikaista verovapautta ehdotetaan jatkettavaksi vuoden 2002 loppuun.

Ulkomailla tehdystä työstä saadun palkan verovapautta koskevan niin sanotun kuuden kuukauden säännön siirtymäaikaa ehdotetaan jatkettavaksi vuodelle.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2002 alusta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2002 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Eduskunta-aloitteet

Lakialoitteessa esitetään kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen enimmäismäärää korotettavaksi hallituksen esityksessä esitetyllä tavalla ja vähennyksen kohdistamista pieni- ja keskituloisiin entistä suuremmalla vähenemisprosentilla. Lisäksi esitetään, että ansiotulovähennys laajennettaisiin koskemaan kaikkia ansiotuloja eläketuloja lukuun ottamatta.

Toimenpidealoitteessa esitetään, että hallitus toisi eduskuntaan pikaisesti esityksen, jolla jatkettaisiin kotitalouksille maksettavan työllistämistuen verovapautta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen korotusesitys liittyy laajempaan veropoliittiseen kokonaisuuteen, jolla tuloverotusta esitetään kevennettäväksi ensi vuonna yhteensä noin 665 miljoonalla eurolla tähän vuoteen verrattuna. Kevennyksestä noin 195 miljoonaa euroa aiheutuu esitykseen sisältyvästä kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen korotuksesta. Korotuksella pyritään edistämään erityisesti pienituloisten henkilöiden työhön hakeutumista.

Verotulojen menetys esitetään kompensoitavaksi kunnille vuoden 2002 talousarvioesitykseen liittyviin muihin lakiesityksiin sisältyvillä muutoksilla ja uudistuksilla. Niistä merkittävin koskee arvonlisäveron takaisinperintäjärjestelmästä luopumista ensi vuoden alusta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tällä ja muilla talousarvioesitykseen liittyvillä lainsäädäntötoimilla

vakautetaan kuntataloutta nettomääräisesti yhteensä noin 249 miljoonalla eurolla kuluvaan vuoteen verrattuna. Esityksillä on siten myönteistä vaikutusta yksittäisten verovelvollisten lisäksi laajasti myös kuntatalouteen.

Valiokunta pitää tähän esitykseen sisältyvää kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen korotusta oleellisena osana tätä kokonaisuutta ja perusteltuna siinäkin katsannossa. Se tukee valiokunnan käsityksen mukaan lisäksi välitöntä tavoitetta kannustaa työllistymistä.

Valiokunta pitää esitystä myönteisenä myös muilta osin. Kotitalouksien työllistämistuen ja työmarkkinatuen verovapauden jatkamisella pyritään myös edistämään työllistymistä. Ulkomaan työtuloa koskevan tuloverolain 77 §:n voimaantulosäännöksen jatkaminen liittyy puolestaan Suomen ja Venäjän välillä neuvoteltuun verosopimukseen, joka ei ole vielä voimassa. Nykytilan muuttamiseen ennen sopimuksen voimaantuloa ja sen edellyttämiä mahdollisia siirtymäsäännöksiä ei ole aihetta.

Valiokunta toteaa, ettei sen käsittelemä toimenpidealoite anna enää aihetta toimenpiteisiin. Käsittelemänsä lakialoitteen suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutamattomina ja

että lakialoite LA 85/2001 vp sekä toimenpidealoite TPA 10/2001 vp hylätään.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Maria Kaisa Aula /kesk
vpj. Kari Rajamäki /sd
jäs. Pirjo-Riitta Antvuori /kok
Matti Huutola /vas
Timo Ihamäki /kok
Reijo Laitinen /sd
Hanna Markkula-Kivisilta /kok
Tuija Nurmi /kok
Mauri Pekkarinen /kesk
Matti Saarinen /sd (osittain)
Anni Sinnemäki /vihr

Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Jukka Vihriälä /kesk
vjäs. Liisa Hyssälä /kesk
Ulla Juurola /sd
Bjarne Kallis /kd
Kari Kantalainen /kok
Hannes Manninen /kesk
Iivo Polvi /vas
Anu Vehviläinen /kesk
Ulla-Maj Wideroos /r.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

Valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.